

JACHTHOORNBLAZEN OP FÜRST-PLESS- EN PARFORCEHOORN IN LIMBURG

Luk Indestege - Hubertfeest in Lile

Enkele Limburgse jagers besloten in 1984 om hun hobby een feestelijke kant te geven met jachthoornmuziek, **in navolging van de Duitse traditie** die over heel Oost-Europa bestaat. Ze vonden instrumenten, muziekboekjes en veel inspiratie in Duitsland. Zo ontstond de Limburgse jachthoornblazersgroep Horrido, dat is een vreugdekreet. Er bestaan nog twee andere jachthoorngroepen: 'Het Brikske' uit Diepenbeek en 'Die Wildschweinjäger' uit Bocholt.

Alle jachthoornblazers beginnen te spelen met hun '**groene boekje**', waarin de algemeen gebruikelijke jachtsignalen staan, zoals begroeting, doodsignalen, einde jacht enz... Dat is het basisrepertoire van de jagers die aan respectvolle **jacht** doen. Daarbij worden aan het einde van de jacht doodsignalen geblazen, per afgeschoten diersoort, als laatste eerbetoon. In de doodsignalen herken je zelfs een kenmerk van het dier zoals de manier van huppelen, springen of vliegen.

De gebruikte instrumenten komen uit Duitsland. Het basisinstrument is de **kleine Fürst-Pless**, een natuurhoorn in de toonaard si bemol. Hij bestaat ook in een versie met ventielen waarmee niet enkel de natuurtonen, maar ook alle andere noten kunnen gespeeld worden zoals op een trompet. Er bestaat ook een extra opgerolde versie in zakformaat. De grotere natuurhoorn heet **Parforce**, hij klinkt een octaaf lager. Hiervan bestaat tevens een versie met een klep, waarmee men ook kan spelen in de toonaard mi bemol. Er wordt meestal drie- of vierstemmig gespeeld.

Het Franse jachthoornblazen is sinds 2019 door Unesco erkend werd als Immaterieel Erfgoed van de Mensheid en op 10 januari 2024 is ook de Duitse variant, die ook in Limburg beoefend wordt, opgenomen op de **Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel erfgoed**. Dat geeft een boost aan de jachthoornblazers, met meer aandacht en meer samenwerking tussen de bestaande groepen. Het geeft hun hobby een gouden randje en ook meer optredens. De ambitie voor competitie hebben ze niet en de band tussen de verschillende jachthoorngroepen is vriendschappelijk.

Het vergt wel wat oefening om op de natuurhoorn te blazen, maar Lut van jachthoorngroep 'Het Brikske' uit Diepenbeek, helpt haar leerlingen met veel geduld en tips tot ze volwaardige muzikanten zijn. Sommigen leren snel, anderen hebben enkele jaren nodig. Zij worden allen gedreven door de liefde voor muziek, en de kameraadschap die hen samenbrengt. Deze uitspraak zegt veel: **Deze muziek wast de ziel schoon van het stof van het dagelijkse leven**. Het repertoire is toegankelijk voor spelers en luisteraars. Buiten of in een ruimte met goede akoestiek, zoals een kerk, klinkt jachthoornmuziek prachtig. Kippenvel gegarandeerd.

Horrido heeft het druk in het jachtseizoen van september tot januari, met midden daarin de vele Sint-Hubertusvieringen. In de zomerperiode is er tijd om nieuwe stukken te oefenen en voor allerhande feestelijke optredens. Horrido evolueerde namelijk in de jaren negentig naar een **concertband** die ook optredens verzorgt bij huwelijken, begrafenissen, Sint-Hubertusfeesten en andere evenementen. Dan spelen ze een veel ruimer repertoire met zelfs eigen composities. Een van hun dromen is om te mogen spelen bij de Menenpoort in Ieper; de klank van de jachthoorn moet daar toch wel heel uniek klinken.

Bij optredens is niet enkel de muziek belangrijk, ook de **kleding** moet stijlvol passen. Jachtkledij past natuurlijk bij jachtoptredens, maar bij evenementen dragen ze hun gala-uniform. De 9 muzikanten van Horrigo komen van overal in Limburg en Nederlands Limburg, maar de meeste leden komen uit Tongeren en Lummen. Beide gemeenten zijn ook behulpzaam voor repetitieruimte en subsidies. Horrigo heeft een vzw-structuur, zo verloopt ook het financiële luik volgens alle regels. En Bart is secretaris. Ieder lid betaalt zijn eigen kleding, en de groep koopt en onderhoudt de instrumenten dankzij de inkomsten van optredens.

Een belangrijke zorg voor Horrigo is het aantrekken van **jongeren**. Velen verkiezen eerder sportieve hobby's, en de jacht geniet geen goede reputatie. Zelf ben ik het jongste lid en speel ik samen met mijn vader Raoul in Horrigo.

**Gebaseerd op een interview door Luk Indesteege met Bart Vanopré (28 febr. 2024).*

**Deze inzending kadert binnen het project Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.*

INZENDER

Bart Vanopré
Horrigo
<http://www.barv.be/jachthoornblazershorrigo/>

LOCATIE

Limburg

THEMA

Muziek en podiumkunsten

TREFWOORD

#muziek #repertoire #sociaal gebruik